

A Tudományos és Műszaki Tájékoztató 1988-as 1–2. számától küllemében (is) megújult. A megszokott alakban-terjedelemben megjelenő lap borítója elegánsabb-nyugatiasabbá vált, ugyanakkor sárgás színe jólesően emlékeztet a régi lapra. A TMT új ruhájának azért is örülünk, mert fontos folyóiratok megszűnése, megritkulása, „szerényebbé” válása időszakában reményt kelt: vannak jobb tendenciák is. Az idei év első, összevont száma egyébként tematikus összeállítás, címe: *Termékminősítés és információellátása*. *Drimmer György* és *Nagy Péter* előszavukban felhívják a figyelmet arra, hogy „napjainkra a minőség világszerte a gazdasági stratégia fegyverévé vált”, ugyanakkor „az elméleti és az alkalmazott informatika belső fejlődési törvényszerűségei létrehozták azokat az új információfeldolgozási eljárásokat, technológiákat, amelyek a nemzeti információs erőforrások hatékonyabb működtetését segítik elő, a termékeket leíró parametrikus adatok pedig az információs erőforrások egyik fajtáját képezik”. Ehhez képest alakult a szám tartalma is. Élén *Marjai József* egyik előadásának részlete olvasható (*Gazdaságunk a minőség kihívásával szemben*), majd *Dobó Andor* ír a termékminősítés nemzetközi programjáról és hazai koncepciójáról. Ezt követően sorakoznak a termékminősítő eljárásokat, elemzéseket, alkalmazásokat és tapasztalatokat, valamint az automatizált termékinformációs rendszereket bemutató írások, hazai és külföldi szerzők tollából. A TMT-nek ez a száma – semmi kétség nem lehet efelől – hosszú évekre alapmunkája lesz a téma iránt érdeklődő informatikai és gazdasági szakembereknek.

Hagyományosabb-megszokottabb az idei harmadik szám, ám ez is kínál ritka csemegéket. Ilyen mindjárt a lapszám élén álló ismertetés egy rádióbeszélgetésről, amelyen *Ágoston Mihály*, az OMIKK főigazgatója, *Bölcsény György* képviselő és *Kukorelli István* egyetemi

adjunktus, jogász vettek részt abból az alkalomból, hogy megjelent az OMIKK *Aktuális tájékoztató az országgyűlési képviselők számára* című új kiadványsorozatának első – az adóreformmal foglalkozó – füzeté. A hallatlanul érdekes beszélgetés során a résztvevők a döntéselőkészítés, a döntés és információ, a parlamenti döntéshozatal mechanizmusának információellátása kérdéskörökkel foglalkoztak. Ugyane számban összefoglaló-értékelő tanulmány olvasható az építésügyi tájékoztatás fejlesztésében elért eredményekről és a fejlődés további irányairól (*Terebessy Ákos* tollából). E számnak egyébként a szokásosan gazdag hír-, beszámoló- és referátumanyaga megvigasztalhatja azokat, akik az első-második szám alapján esetleg arra gondoltak, ezentúl már csak tematikus számokat fognak kapni, és nélkülözniük kell a jól informáló, változatos tartalmú „dokumentációt”.

Az 1988/4-es szám megint tematikus jellegű. Az 1987-es magyar-angol könyvtárosképzési szeminárium (*Könyvtáros*, 1987/7.) azon előadásait tartalmazza, amelyek a tudományos és műszaki információ kérdésköreit érintik. A bevezető utal arra, hogy az általános ismertetést és a szeminárium értékelését a *Könyvtáros* végezte el, a közművelődési és tantervfelépítési előadások közlését pedig a *Könyvtári Figyelő* vállalta magára. Ily módon ez a lapszám a többszörös együttműködés szép és talán folytatható példája.

Kiemelkedően érdekes és *mindenki* figyelmére igényt tarthat ugyanennek a számnak információcsokra a CD-ROM-ról. Ezúttal is kiegészítheti egymást a *Könyvtáros* és TMT, hiszen az „általános ismertetést” ez alkalommal is mi szállítjuk, a TMT pedig a speciálisabb, friss újdonságokkal szolgál. Így megtudhatjuk a CD-ROM-hireiből, hogy „Késik a CD-I”, „gyorsan nő a CD-ROM adatbázisok száma”, hogy van már CD-ROM kézikönyvtár vegyészek számára, hogy megjelent

az Oxford Dictionary is CD-ROM változatban stb.

A Könyvtári Híradó, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár dolgozóinak tájékoztatója, *Katsányi Sándor* felelős szerkesztésében (tavaly június óta jegyzi nevével a lapot), egyre frissebb, gazdagabb és harciasabb. Jól érzékelhetően felvállal újabb és újabb funkciókat, átalakít régebben is vállaltakat. A szokásos „vezércikkek” helyét komoly és komolyan veendő tanulmányok veszik át (az idei évfolyamban például *Szabóné Richlich Ilonától, Papp Istvántól* és *Bartos Évától* olvashattunk ilyen impozáns, bár tömör, a Híradó kereteit azért szét nem feszítő írásokat). Megsokasodtak az FSZEK dolgozóinak elvi-programatikus „hozzászólásai” is aktuális FSZEK-témákhoz (különösen érdekes volt az idei harmadik számban *Radványi Tiborné* és *Kövesd Péterné* „Egy kísérlet margójára” című írása az önkéntes hozzájárulásról, amelyet beiratkozási díj helyett adhatnak egyes FSZEK-könyvtárakban az olvasók).

Ami pedig a harciasságot illeti! K. S. (biztonsággal tippelhető, hogy a felelős szerkesztőről, *Katsányi Sándorról* van szó) az idei áprilisi számban többszörösen is megrója, megcsipkedi a *Könyvtárost*. Részint elégtétellel nyugtázza, hogy lapunkban számos FSZEK-témájú írás jelenik meg (csak a márciusi szám-

ból is három terjedelmesebbet sorol fel), részint azzal vádol minket, hogy az FSZEK híradójából veszünk át, a forrás megjelölése, az átvétel jelzése nélkül, cikkeket. Furcsa módon minden említett esetben olyan művekről van szó (*Benjámín Judit* országgyűlési felszólalása, *Deák Sándor* rádióinterjúja), amelyek nem az FSZEK-híradó számára készültek. Mi sem onnan kaptuk őket. Az egyiket magától a képviselőtől, aki – örömkre – törzsszerzőnkké kezd válni, a másikat a Rádió érintett ripoterétől, aki a beszélgetést készítette. Tényleg jó, sőt egyre jobb, frissebb, gyorsabb az FSZEK híradója, de azért még – úgy érezzük – bírjuk a versenyt, egyelőre nem szeretnénk cikkei másodközlőjévé válni. Annál nagyobb örömmel vettük ugyanezen írás szellemes csipkelődését a *Könyvtáros* idei második számában megjelent *Vajda Kornél*-írás kapcsán. K. S. szépen példázza, hogy szerzőnk vádja a hálózati híradók lassúsága miatt sokszor alaptalan. Az FSZEK-híradó esetében valóban egyre gyakrabban. Bár általános érvényét is elveszíthetné ez a lassúságra vonatkozó kritika. Sajnos kevés jel mutat rá.

A Könyvtári Figyelő tavalyi hatodik számának (mint tudjuk, egy időre ez az utolsó 6-os szám, az idén már csak négy füzetben fog megjelenni a lap, melyre egyébként a szerkesztőség nyomatékosan felhívja a figyelmet, szólván arról is, hogy az 1988-as évre előfizetőknek értelemszerűen jár a folyóirat 1989-es első két száma) élén *Fülöp Géza* nagyszabású tanulmánya olvasható az egyetemi könyvtárosképzés helyzetéről és problémáiról. A cikk nélkülözhetetlen mindazoknak, akik bármilyen vonatkozásban érdeklődnek a hazai magyar egyetemi könyvtárosképzés problémáiról, a kezdetektől, 1948/49-től (rövid visszatekintésében ugyanis *Fülöp Géza* ettől az időtől tárgyalja témáját) egészen napjainkig. Régi, megnyugtatóan mindmáig (sőt feltehetően a közeljövőig) meg nem oldott kérdéskört boncol nagy elmeélel, igen gazdag tapasztalati anyag birtokában *Sonnevend Péter* cikke (*Tervezerű állományapasztás – fölőspéldány-hasznosítás – könyvtári anyagok megőrzése*). Legtöbbek érdeklődésére azonban valószínűleg *Kenyeri Katalin* és *Sz. Nagy Lajos* cikke számíthat (*A megyeszékhelyek jogi információellátása*). Ritkán tárgyalt, mégis alapvető jelentőségű ügyről esik szó ebben a tanulmányban, olyanról, amelynek fontossága a demokratizálódás folyamatában csak nőni fog.

A Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Könyvtárosok Tájékoztatójának ez ideig még csak az 1987/3–4-es, összevont száma érkezett be hozzánk. Széles körű érdeklődésre tarthat benne számot *Bakonyi Ferencné* előadásának szövege az Állatorvostudományi Egyetem kétszáz évéről. Talán nem is elsősorban a múlt felidézése okán, hanem mert gazdagon dokumentálva mutatja be, mire képes ma ez a gyűjtemény, milyen szolgáltatásokat lehet tőle igényelni, milyen kiadványai vannak stb. Egy szűkebb témakörben hasonló érényeket csillant fel *Benedek Istvánné, Gulácsiné Pápay Erika* és *Szivák Andrásné* közös írása. Ők a Károlyi Mihály Országos Mezőgazdasági Könyvtár nemzetközi kiadványcsere tevékenységét ismertetik, sok tanulsággal más (nagy) könyvtárak számára is. A periodikum fontos tájékoztató funkciót tölt be azzal, hogy minden számában, ebben a tavalyi utolsóban is, behatóan ismerteti az Agroinform új kiadványait. (Félreértés ne essék, nem propagálja kínálja-dicséri, hanem tárgyilagos annotációkkal látja el őket.)

Az Orvosi Könyvtárosnak is csak tavalyi négyes számáról számolhatunk be, ez idő szerint ez az utolsó, legfrissebb füzet. Súlypontját külföldi orvosi könyvtárosok cikkei adják. Kiemelkedik közülük *Daniel Bezsonoff*nak az orvostudományi és orvos-biológiai irodalomkutatásról szóló hosszabb tanulmánya. Ez az írás azokat is érdekelheti újszerű megközelítésmódjával, az információk osztályozásának eredeti rendszerezésével, a tudományos közlemények nyelvi kérdéseivel foglalkozó eszmefuttatásaival, akiket nem az orvostudomány, hanem az irodalomkutatás általános kérdései foglalkoztatnak.

A Somogyi Könyvtárak 1987/1–2. száma öröndetes változásról tudósít szerkesztői Beköszöntőjében. Ebből megtudhatjuk, hogy a lap, amely 1987-ig a megyei könyvtári hálózat, tehát a közművelődési könyvtárak orgánuma volt, a mostani számtól kezdve a megye területén működő valamennyi nyilvános könyvtár fórumává lett. Új alcíme is ezt fejezi ki: „So-

mogy megyei könyvtárak és könyvtárosok tájékoztatója”. Természetesen megváltozott a periodikum szerkesztőbizottsága is, rendre képviseltetik benne magukat a megye különböző könyvtártípusainak munkatársai. Az első számban már jótékonyan látszik a profilbővülés. *Lukács Lászlóné Szakkönyvtár a megyeházán* címmel a megyei tanácson kialakított közigazgatási szakkönyvtár működéséről számol be, *Vadászné Varnyu Anikó* és *Balla Mária* a Kaposvári Tanítóképző Főiskola könyvtárát mutatja be, de számos írás foglalkozik iskolai, illetve kettős funkciójú könyvtárakkal is. Országos figyelemre méltó *Szita Ferenc* remek beszámolója a somogyi „új berendezésű könyvtárakról”.

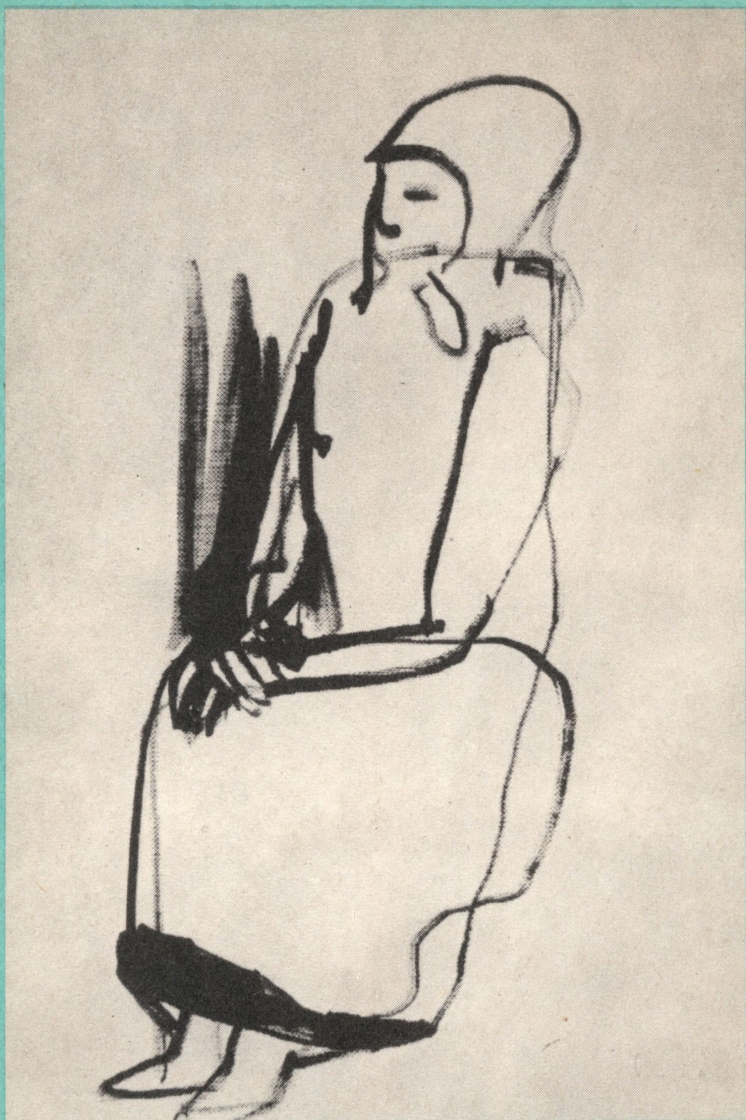
A Vas Megyei Könyvtárak Értesítőjének 1988. évi első száma *Eredmények – tervek* összefoglaló cím alatt a tanácsi közművelődési könyvtári hálózat munkájáról és terveiről tudósít (*Kovács Géza*), az iskolai könyvtárak (*Zelles Ilona*) és a szakszervezeti könyvtárhálózat (*Tilcsikné Pásztor Ágnes*) mérlegét készíti el. Igen öröndetes, hogy ugyanabban a blokkban helyet kapott egy hosszabb elemzés *A közművelődési dolgozók élet- és munkakörülményei Vas megyében* címmel. Az írás az MSZMP Vas Megyei Bizottsága Agitációs és Propaganda Munkabizottságának állásfoglalását tartalmazza, közlésre pedig azért került, hogy a megye közművelődési dolgozói „első kézből” értesülhessenek megítélésükről, módjuk legyen az anyag ismeretében alakítani terveiket, hiszen az állásfoglalásból az derül ki, hogy a megye közművelődési feladatainak elvégzéséhez szükséges feltételek javulására lehet számítani. Az ÁMK-ról, helyzetükről, lehetőségeikről írt figyelemreméltó cikket *Szabóné Marosi Katalin*. Írása adatgazdag érv lehet mindenki számára az ÁMK-k nem éppen kedvező megítélésében, szerteágazó problémáik felfejtésében. Szép, gazdag, informatív szám az Értesítőnek ez az idej első füzete, küllemében is megszépült a lap, úgy látszik érdemes volt ez évtől új szerkesztőbizottságra bízni a periodikummal kapcsolatos feladatokat.

A Könyvtáros egyes számai – tizenkét hónapra visszamenőleg – kaphatók a Pallas Lap- és Könyvkiadó Vállalat Közönségszolgálatánál (1076 Budapest, Thököly út 21. Tel.: 424-543); a régebbi számok pedig szerkesztőségünkől kérhetők.

LIPTÁK PÁL műveiből
(Cikkünket lásd a 487. oldalon)

Ára: 13,— Ft
HU ISSN 0450-7886